

سُورَةُ الْكَوْثِرِ

सुक्तेः १०८

मक़दु-मक़दु

سُورَةُ الْكَوْثِرِ
សូរ៉េក្នុង ១០៨ អាល-កៅស្យាវ

"អាល-កៅស្យាវ" ប្រែថា "[ស្ទឹង]កៅស្យាវ" មាន ៣ អាយ៉ាស្កូ ។

សូរ៉េក្នុង ១៥ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្ន៎ ដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្ន៎ បានដាក់ សូរ៉េក្នុងនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស្កូ ។

មគ្គផល - ប្រសិទ្ធភាព

١- ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ كَانَتْ قِرَاءَتُهُ: (إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ) فِي فَرَائِضِهِ وَ نَوَافِلِهِ، سَقَاهُ اللَّهُ مِنَ الْكَوْثَرِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ كَانَ مُحَدِّثُهُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ فِي أَصْلِ طَوْرِي). (ثَوَابُ الْأَعْمَالِ الْجُزْءُ: ١ صَفْحَةٌ: ١٢٦، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ: ٧٧١ حَدِيث ٩٩/ ١١٩٣٢)**

1. អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្ន៎ [មានប្រសាសន៍] យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក តមកពី អាហ្ន៎ បាស្ទៀរ តមកពី អាហ្ន៎ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ السَّلَامُ} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រ [សូរ៉េក្នុង ១០៨] ការពិតយើងបានប្រទាន អាល-កៅស្យាវ ឲ្យអ្នក ក្នុងស្ទឹងឡាតុហ្ន៎និងស្ទឹងឡាតុមិនមែនហ្ន៎ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យអ្នកនោះផឹកទឹកអាល-កៅស្យាវថ្ងៃជំនុំជម្រះ អ្នកនោះនឹងបាននិយាយសំណេះសំណាលជាមួយ វ៉ែស្ទូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ السَّلَامُ} នៅឯគល់ដើមទូបា ។" (ثواب الأعمال: 126)

٢- وَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ): «مَنْ قَرَأَهَا سَقَاهُ اللَّهُ مِنْ نَهْرِ الْكَوْثَرِ وَ مِنْ كُلِّ نَهْرٍ فِي الْجَنَّةِ، وَ مَنْ قَرَأَهَا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ مِائَةً مَرَّةً مُكْمَلَةً رَأَى النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) فِي مَنَامِهِ بِإِذْنِ اللَّهِ تَعَالَى». (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ: ٧٧١ حَدِيث ٩٩/ ١١٩٣٤)**

2. វ៉ែស្ទូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ السَّلَامُ} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េក្នុងនេះ គេនឹងឲ្យអ្នកនោះផឹកទឹកស្ទឹង អាល-កៅស្យាវ និងទឹកស្ទឹងហ៊ានស្ទិទាំងអស់ ។ អ្នកណាសូត្រសូរ៉េក្នុងនេះក្នុងយប់សុក្រគ្រប់មួយរយ ដង អ្នកនោះនឹងបានឃើញព្រះសាស្តា ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ السَّلَامُ} ក្នុងសុបិន អាស្រ័យការអុញ្ញាតរបស់អល់ឡោះហ្ន៎ ។" (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ: ٧٧١ حَدِيث ٩٩/ ١١٩٣٤)

٣- وَ مِنْ (حَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، أَنَّهُ قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ سَقَاهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ نَهْرِ الْكَوْثَرِ، وَ مِنْ كُلِّ نَهْرٍ فِي الْجَنَّةِ وَ كَتَبَ لَهُ عَشْرَ حَسَنَاتٍ بَعْدَ كُلِّ مَنْ قَرَّبَ قُرْبَانًا مِنَ النَّاسِ يَوْمَ النَّحْرِ،

*3. ដកស្រង់ពី[សាត្រា] ខ្ញុំវ៉ាស្ទូ អាល-គូរអាន ។ គេបានរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ السَّلَامُ} ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَ السَّلَامُ} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េក្នុងនេះ អល់ឡោះហ្ន៎នឹងឲ្យអ្នកនោះផឹកទឹកស្ទឹង កៅស្យាវ និង

ទឹកស្ទឹងទាំងអស់ក្នុងឋានសួគ៌ ។ ព្រះអង្គ^ﷺនឹងបានទុកឲ្យអ្នកនោះនូវរង្វាន់ស្មើនឹងចំនួនមនុស្សដែលបានធ្វើពលីកម្មសត្វ (គួរបាន) ក្នុងថ្ងៃធ្វើពលីកម្ម (គឺថ្ងៃទី ១០ ខែ ស៊ុល-ហ្គីច្រយ៉ាស៊ុ) ។"

وَمَنْ قَرَأَهَا لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ مِائَةً مَرَّةً رَأَى النَّبِيَّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) فِي مَنَامِهِ رَأَى الْعَيْنِ، لَا يَتَمَثَّلُ بَعِيْرِهِ مِنَ النَّاسِ إِلَّا كَمَا يَرَاهُ. (خَوَاصُّ الْقُرْآنِ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧٧١ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٣٣)**

អ្នកណាសូត្រសូរ្យវិទ្យានេះក្នុងយប់សុក្រ ១០០ ដង អ្នកនោះនឹងបានឃើញព្រះសាស្តា^ﷺក្នុងសុបិនដោយមិនឃើញអ្នកដូចព្រះអង្គ^ﷺទេ តែដូចបានឃើញផ្ទាល់នឹងភ្នែកតែម្តង ។" (خَوَاصُّ الْقُرْآنِ)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

១. ការពិតយើងបានប្រទាន អាល់-កៅស្វារ ឲ្យអ្នក ។

إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۝

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុ ១

١- الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ- يَعْنِي الْمُهَيْدِ- قَالَ: أَخْبَرَنَا مُحَمَّدُ بْنُ إِسْمَاعِيلَ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الصَّلْتِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ، عَنْ عَطَاءٍ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ جُبَيْرٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، قَالَ: لَمَّا أَنْزَلَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ) «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ»، قَالَ لَهُ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَا هُوَ الْكَوْثَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟». قَالَ: «نَهْرٌ أَكْرَمَنِي اللَّهُ بِهِ».

1. អាល់-ស្វែខ៍ នៅក្នុងសាត្រា អាម៉ាលី របស់លោកបានថាមូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន មូហាំម៉ាដ្ឋ គឺលោកអាល់-មូហ្សីដ្ឋ បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន អាល់-ស្វាល់ត៍ តមកពី អាហ្វិ គូផ្លែណាស៊ុ តមកពី អុត្តត្ថ តមកពី សាអ៊ីដ្ឋ បឺន យូហៃរី តមកពី អុប្ដុលឡោះហ្ន៎ បឺន អាល់-អុប្ដុល ដែលបានថាកាលគេបានដាក់ចុះមកឲ្យវិស្វលុលឡោះហ្ន៎^ﷺថា [១០៨:១] ការពិតយើងបានប្រទានអាល់-កៅស្វារឲ្យអ្នក អាល្លី^ﷺ បឺន អាហ្វិ គូលីប^ﷺ បានទូលព្រះអង្គ^ﷺថា: "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎^ﷺអើយ អាល់-កៅស្វារ គឺអ្វី?" ព្រះអង្គ^ﷺមានព្រះវចនៈថា: "គឺស្ទឹងមួយដែលអស់ឡោះហ្ន៎^ﷺបានប្រោសប្រទានជាកិត្តិយសឲ្យខ្ញុំ^ﷺ ។"

قَالَ عَلِيُّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «إِنَّ هَذَا النَّهْرَ شَرِيفٌ، فَانْعَمْتُ لَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ»؟ قَالَ: «نَعَمْ يَا عَلِيُّ، الْكَوْثَرُ نَهْرٌ يَجْرِي تَحْتَ عَرْشِ اللَّهِ تَعَالَى، مَاؤُهُ أَشَدُّ بَيَاضاً مِنَ اللَّبَنِ وَ أَخْلَى مِنَ الْعَسَلِ وَ أَلْيُّ مِنَ الرَّبْدِ، حِصَاةُ الرَّبْرِجْدِ وَ الْيَاقُوتِ وَ الْمَرْجَانِ، حَشِيشَتُهُ الرَّعْقَرَانُ، ثُرَابُهُ الْمِسْكُ الْأَدْفَرُ، فَوَاعِدُهُ تَحْتَ عَرْشِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ». ثُمَّ صَرَبَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَآلِهِ) يَدَهُ عَلَى جَنْبِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) وَ قَالَ: «يَا عَلِيُّ، إِنَّ هَذَا النَّهْرَ لِي، وَ لَكَ، وَ لِمُحِبِّكَ مِنْ بَعْدِي». (الأمالي الجزء: ١ صَفْحَةٌ : ٦٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةٌ : ٧٧٢ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٣٦)**

អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានទូលថា: "សូមព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អធិប្បាយឲ្យយើងជ្រាបស្ទឹងកិត្តិយសនេះផង រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អើយ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា: "មែនហើយ អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ អាល់-កៅស្វារ ជាស្ទឹងមួយដែលហូរមកពីបាតព្រះរាជបល្ល័ង្ករបស់អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។ ទឹកវាសជាងទឹកដោះគោ ផ្អែមជាង ទឹកឃ្មុំ ស្រទន់ជាងខ្លាញ់ (បំរ) ទៅទៀត ។ ក្រសវាគឺត្បូងមរកត ត្បូងកណ្តៀងនិងផ្កាថ្ម ។ ស្មៅវាគឺល្ងិត (ស្មៅដែលមានផ្កាពណ៌ល្ងិតទុំ الرَّعْفْرَانُ) ខ្សាច់វាគឺគ្រឿងក្រអូប បាតវានៅឯក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។" បន្ទាប់មករឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ វាយចំហៀងខ្លួនអាមីរុល-មុមីនីន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដោយព្រះហត្ថ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ហើយមានព្រះវចនៈថា: "អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អើយ! ស្ទឹងនេះជារបស់ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ជារបស់អ្នក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងជារបស់ពួកគេទាំងនោះដែលស្រឡាញ់អ្នក صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អត់ពីខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ទៅ ។" (الأمالی 1: 67)

٢- وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حُصَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَمْرِو بْنِ خَالِدٍ، عَنْ زَيْدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ): أَرَانِي جَبْرِئِيلَ مَنَازِلِي فِي الْجَنَّةِ، وَ مَنَازِلَ أَهْلِ بَيْتِي، عَنْ الْكُوْثَرِ».

2. [...] [រាយការណ៍]តមកពី អាស្ម៉ាដូ បឺន មូហ្គាំម៉ាដូ តមកពី អាស្ម៉ាដូ បឺន អាល់-ហ្វាសាន់ តមកពី ឌីពុកលោក តមកពី ហ្វ្លីស្តយ៉ន់ បឺន មូខ័រីតូ តមកពី អុរូ អ៊ីបនូ ខ័លីដូ តមកពី ស្វែដូ បឺន អាឡី តមកពី ឌីពុកលោក តមកពី អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានវចនៈថា: "រឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា: "យ៉ីបរឺអ៊ីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានបង្ហាញវិមានខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ នៅក្នុងឋានសួគ៌ និងវិមានរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ពាក់ព័ន្ធនឹង អាល់-កៅស្វារ ។" (2 / 856 : 2) (تأويل الآيات)

٣- وَ عَنْهُ: عَنِ الْحَسَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَلِيٍّ بْنِ رَبَاطٍ، عَنْ مِسْمَعِ بْنِ أَبِي سَيَّارٍ، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ: «لَمَّا أُسْرِي بِي إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، قَالَ لِي جَبْرِئِيلُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): تَقَدَّمَ يَا مُحَمَّدُ أَمَامَكَ. وَ أَرَانِي الْكُوْثَرَ، وَ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، هَذَا الْكُوْثَرُ لَكَ دُونَ النَّبِيِّينَ، فَرَأَيْتَ عَلَيْهِ فُصُورًا كَثِيرَةً مِنَ اللَّوْلُؤِ وَ الْيَاقُوتِ وَ الدَّرِّ، وَ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، هَذِهِ مَسَاكِنُكَ وَ مَسَاكِنُ وَزِيرِكَ وَ وَصِيكَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ ذُرِّيَّتِهِ الْأَبْرَارِ»، قَالَ: «فَضَرَبْتُ بِيَدِي عَلَى بَلَاطِهِ فَشَمِمْتُهُ فَإِذَا هُوَ مِسْكٌ، وَ إِذَا أَنَا بِفُصُورٍ، لَبَنَةٌ مِنْ دَهَبٍ وَ لَبَنَةٌ مِنْ فِصَّةٍ». (تأويل الآيات الجزء: ٢ صَفْحَة : ٥٨٦ حَدِيث : ٣ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٧٤ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٤١)**

3. [...] [រាយការណ៍]តមកពី អាល់-ហ្វាសាន់ បឺន ម៉ាស្ម៉ូប តមកពី អាឡី បឺន រឺអ្នាប់ តមកពី មីសម៉ាកុំ បឺន អាចូ ស្វែយ៉ារ តមកពី អាណាស់ បឺន ម៉ាលិក ដែលបានថាខ្ញុំបានឮរឺស្វីលុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា: "កាលគេបានយកខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ឡើងទៅលើមេឃជាន់ទីប្រាំពីរ យ៉ីបរឺអ៊ីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានប្រាប់ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ថា: "មូហ្គាំម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អើយ ចូរបន្តដំណើរទៅមុខទៀត ។" ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានឃើញអាល់-កៅស្វារ ។ យ៉ីបរឺអ៊ីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បានថា: "មូហ្គាំម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អើយ នេះគឺអាល់-កៅស្វារសម្រាប់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មិនបានលើបណ្តាព្រះសាស្តា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ទេ ។" ខ្ញុំ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានឃើញមាននៅទីនោះច្រើនប្រាសាទគង់ និងមានត្បូងនិងថ្មមានតម្លៃនៅក្បែរនោះ ។ ហើយយ៉ីបរឺអ៊ីល صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា: "មូហ្គាំម៉ាដូ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អើយទាំងនេះគឺទីតាំងនិងលំនៅដ្ឋានរបស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងរបស់ព្រះឧត្តរាធិការ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ របស់ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ អាឡី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ បឺន អាចូ ត្រីលិប صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ និងអ្នកល្អក្នុងចំណោម

ព្រះរាជបុត្ររាជនគ្នា របស់ព្រះអង្គ ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ បានយកដៃចំរា ហើយយកមកហិត វាជុំក្រអូប ។ ពេលខ្ញុំ ទៅក្បែរប្រាសាទ វាធ្វើអំពើជុំគុំមានសនិងឥដ្ឋប្រាក់ ។" (តាវិល : 2/ 586 : 3)

٤- [...] فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : يَا عَلِيُّ أَمَا الْمُنَادِي فَجَبْرَيْلُ، وَ الْمَاءُ مِنْ نَهْرٍ يُقَالُ لَهُ الْكُوْثَرُ، عَلَيْهِ اثْنَا عَشْرَةَ أَلْفَ شَجْرَةٍ، كُلُّ شَجْرَةٍ لَهَا ثَلَاثُمِائَةٍ وَ سِتُّونَ عُصْنًا، فَإِذَا أَرَادَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الطَّرْبَ، هَبَّتْ رِيحٌ، فَمَا مِنْ شَجْرَةٍ وَ لَا عُصْنٍ إِلَّا وَ هُوَ أَحْلَى صَوْتًا مِنَ الْآخَرِ، وَ لَوْ لَا أَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى كَتَبَ عَلَى أَهْلِ الْجَنَّةِ أَنْ لَا يَمُوتُوا، لَمَاتُوا فَرَحًا مِنْ شِدَّةِ حَلَاوَةِ تِلْكَ الْأَصْوَاتِ، وَ هَذَا النَّهْرُ فِي جَنَّةِ عَدْنٍ، وَ هُوَ لِي وَ لَكَ وَ لِفَاطِمَةَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ فِيهِ شَيْءٌ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٨٥٧ حديث: ٤ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صَفْحَة : ٧٧٥ حديث ٩٩ / ١١٩٤٢)**

4. រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ មានព្រះវចនៈថា៖ "អាល្លឺ អើយ អ្នកប្រកាសគឺយ៉ូប៖រស្មីល ឯទឹកគឺទឹក ស្ទឹងដែលហៅអាល់-កៅស្ការ នៅទីនោះមានដប់ពីរពាន់ដើមឈើ ដើមឈើមួយដើមៗមានបីរយមែក ។ ពេលណាអ្នកឋានសួគ៌ចង់ពួតត្រី ពេលនោះខ្យល់នឹងបក់លើមែកឈើទាំងនោះ ។ មែកឈើនីមួយៗ មានសម្លេងខុសពីមែកឈើដទៃទៀត ។ ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ មិនដាក់ព្រះរាជបញ្ជាមកថាជនឋាន សួគ៌មិនស្លាប់ទេ ពួកគេច្បាស់នឹងស្លាប់ដោយសារសុភមង្គលដែលកើតមានមកពីសេចក្តីផ្អែមល្អៃមខ្លាំង របស់សម្លេងត្រីនោះ ។ នេះគឺស្ទឹងដែលនៅក្នុងឋានសួគ៌របរសុខអុដ្ឋាន ហើយវាបានមកលើខ្ញុំ លើអ្នក លើហ្វាទីម៉ាស្ត លើអាល់-ហ្វាសាន់ និងលើអាល់-ហ្វាសែនី អ្វីៗទាំងនេះមិន បានទៅលើអ្នកណាផ្សេងទេ ។" (7/ 857 : 2 ; 4/ 513 513 ح)

٥- الطَّبْرَسِيُّ فِي (الِإِحْتِجَاجِ) : فِي حَدِيثِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) مَعَ الْيَهُودِ، قَالَتْ الْيَهُودُ: نُوحِ خَيْرٌ مِنْكَ، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : «وَمَا ذَلِكَ؟» قَالُوا: لِأَنَّهُ رَكِبَ عَلَى السَّفِينَةِ فَجَرَّتْ عَلَى الْجُودِيِّ. قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) : «لَقَدْ أُعْطِيتُ أَنَا أَفْضَلَ مِنْ ذَلِكَ». قَالُوا: وَمَا ذَلِكَ؟ قَالَ: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَعْطَانِي نَهْرًا فِي الْجَنَّةِ يَجْرَاهُ مِنْ تَحْتِ الْعَرْشِ وَ عَلَيْهِ أَلْفُ أَلْفِ قَصْرٍ، لَبِنَةٌ مِنْ دَهَبٍ، وَ لَبِنَةٌ مِنْ فِصَّةٍ، حَشِيشُهَا الرَّعْفَرَانُ، وَ رَضْرَاضُهَا الدُّرُّ وَ الْيَاقُوتُ، وَ أَرْضُهَا الْمِسْكُ الْأَبْيَضُ، فَذَلِكَ خَيْرٌ لِي وَ لِأُمَّتِي، وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى: «إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوْثَرَ»». قَالُوا: صَدَقْتَ يَا مُحَمَّدُ، هُوَ مَكْتُوبٌ فِي التَّوْرَةِ، وَ هَذَا خَيْرٌ مِنْ ذَلِكَ.

5. អាល់-តូបរីស៊ី [មានប្រសាសន៍]នៅក្នុង[សាត្រា] អាល់-អ៊ុហ្ន៎ ថ្មីយ៉ាង ថាព្រះសាស្តា បានសន្ទនា ជាមួយបុរសយ៉ាហ្វីខ្លីម្នាក់នៅក្នុងហ្វាខ្លីស្នូមួយ ។ បុរសយ៉ាហ្វីខ្លីបានថា៖ "នុះហ្ន៎ ប្រសើរជាងលោក ។" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ហេតុអ្វី?" គាត់បានថា៖ "ព្រោះតែបានឡើងសំពៅដែលនាំទៅ តាំងលំនៅលើភ្នំយ៉ូខ្លី ។" ព្រះសាស្តា មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីដែលគេបានឲ្យខ្ញុំ ល្អលើសនោះទៅ ទៀត ។" គាត់បានថា៖ "អ្វីទៅ?" ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "ការពិតអស់ឡោះហ្ន៎ បានព្រះរាជ ទានឲ្យខ្ញុំ រស្មីលុលឡោះមួយក្នុងឋានសួគ៌ ដែលហូរចេញមកពីក្រោមព្រះរាជបល្ល័ង្ក នៅនោះមានមួយ ពាន់[និង]មួយពាន់ប្រាសាទធ្វើអំពើជុំគុំមានសនិងប្រាក់ ស្មៅវាគឺល្ងៅត្បាញក្នុងហ្វាវែន ក្រសវាគឺជួរមានតម្លៃ និងត្បូងកណ្តៀង ដីវាគឺគ្រឿងប្រអូបស ។ វាប្រសើរសម្រាប់ខ្ញុំ និងសហគមន៍ខ្ញុំ ហើយនេះគឺព្រះ បន្ទូលរបស់ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ គឺ [១០៨:១] ការពិតយើងបានប្រទានអាល់-កៅស្ការឲ្យអ្នក ។" គាត់ បានថា៖ "មូហ្វាម៉ាដូ ព្រះអង្គ និយាយពិត នេះគឺអ្វីដែលមានចារនៅក្នុងព្រះគម្ពីរតៅវិត្ត ហើយ [ទូលបង្គំយល់ព្រមថា] វាប្រសើរជាងនោះទៅទៀត ។" (48 : الاحتجاج)

٦- الطَّبْرَسِيُّ، قَالَ: رُوِيَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فِي مَعْنَى الْكَوْثَرِ، قَالَ: «نَهَرَ فِي الْجَنَّةِ أُعْطَاهُ اللَّهُ نَبِيَّهُ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) عَوْضًا عَنِ ابْنِهِ».

6. អាស់-ក្លឹបរីស៊ី បានថាគេបានតំណាលតមកមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មាន វចនៈអំពីន័យរបស់អាស់-កៅស្យាមថា៖ "ស្ទឹងមួយនៅក្នុងឋានសួគ៌ដែលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ព្រះរាជទានឲ្យ ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ជួសកូនប្រុសព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ។"

قَالَ وَ قِيلَ: [هُوَ] الشَّفَاعَةُ. رَوَاهُ عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). (مجمع البيان الجزء: ١٠ صَفْحَة : ٨٣٦ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٦ حديث ٩٩ / ١١٩٤٥)**

លោកបានថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺការធ្វើអន្តរាគមន៍ ។" សេចក្តីវាយការណ៍មកពី អាស់-ស្ទីឌីក្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ (مجمع البيان 10: 836)

٧- وَ ذَكَرَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ (رَحِمَهُ اللَّهُ) فِي هَذِهِ السُّورَةِ أَنَّ الْكَوْثَرَ نَهْرٌ فِي الْجَنَّةِ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَوْضًا مِنْ ابْنِهِ إِبْرَاهِيمَ. قَالَ: دَخَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ الْمَسْجِدَ وَ فِيهِ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ، وَ الْحَكَمُ بْنُ [أبي] الْعَاصِ فَقَالَ عَمْرُو: يَا أَبَا الْأَبْتَرِ، وَ كَانَ الرَّجُلُ فِي الْجَاهِلِيَّةِ إِذَا لَمْ يَكُنْ لَهُ وَ لَدَّ يُسَمَّى أَبْتَرًا ثُمَّ قَالَ عَمْرُو: إِنِّي لِأَشْتَأُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَيُّ أُبْغِضُهُ. فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ "إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ" إِلَى قَوْلِهِ تَعَالَى "إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْأَبْتَرُ" أَيُّ مُبْغِضَكَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ هُوَ الْأَبْتَرُ، يَعْنِي لَا دِينَ لَهُ وَ لَا نَسَبَ (أويل الآيات الجزء: ٢ صَفْحَة : ٨٥٩ حديث: ٦)

7. អាស់ ប៊ិន អ៊ីបរីហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានថ្លែងអំពីសូរ្យវិញ្ញាណកថានេះថា អាស់-កៅស្យាមជាស្ទឹងមួយនៅក្នុងឋានសួគ៌ ដែលអស់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បានព្រះរាជទានឲ្យម្ចាស់ម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله} សងព្រះរាជបុត្រព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} ឈ្មោះអ៊ីបរីហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله} ។ លោកបានថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه وآله} បានចូលទៅក្នុងម៉ាស់យ៉ូដូដែលមាន អ៊ុរ ប៊ិន អាស់-អាស្ទ័រី និង អាស់-ហ្គាកាំ (ឌីពុក) នៅក្នុងនោះ ។ អ៊ុរបានថា៖ "អាបា អាស់-អាបតារ អើយ! (មានន័យឌីពុករបស់អ្នកដែលគ្មានកូនប្រុស) ។" កាលពីសម័យអរិជ្ជា លើអ្នកណាមិនមានកូនប្រុសទេ គេហៅអ្នកនោះថា អាស់-អាបតារ ។ បន្ទាប់មកអ៊ុរបានថា៖ "ខ្ញុំមិនស្និទ្ធស្នាលជាមួយម្ចាស់ម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه وآله} ទេ" ក្នុងន័យគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើម ។ អស់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បានដាក់ចុះមកឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រះអង្គ ^{عز وجل} ថា [១០៨:១] ការពិតយើងបានប្រទានអាស់-កៅស្យាមឲ្យអ្នក រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عز وجل} ថា [១០៨:៣] ការពិត សត្រូវរបស់អ្នកជាមនុស្សដាច់ពូជ មានន័យថា អ៊ុរ ប៊ិន អាស់-អាស្ទ័រី ស្អប់ខ្ពើមអ្នក ^{صلوات الله عليه وآله} គេគឺ អាស់-អាបតារ មានន័យថាគេមិនមានសាសនានិងមិនមានកូនចៅខាងក្រោយទេ ។" (تأويل الآيات الظاهرة) វគ្គ១០៨ ហ្វាត្វាស្ទីប)

٨- فِي كِتَابِ مَعَانِي الْأَخْبَارِ بِإِسْنَادِهِ إِلَى الْحُسَيْنِ بْنِ أَعْيَنَ أَخِي مَالِكِ بْنِ أَعْيَنَ قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ قَوْلِ الرَّجُلِ لِلرَّجُلِ: جَزَاكَ اللَّهُ حَيْرًا مَا يَعْنِي بِهِ؟ فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنَّ الْخَيْرَ نَهْرٌ فِي الْجَنَّةِ مَخْرُجُهُ مِنَ الْكَوْثَرِ، وَ الْكَوْثَرُ مَخْرُجُهُ مِنْ سَاقِ الْعُرْشِ؛ (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٨١)

8. នៅក្នុងសាត្រា ម៉ាអុនី អាល់-អាកុំបារ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានឡើងទៅដល់ អាល់-ហ្វៃសនី ប៊ិន អាកុំយ៉ាន់ បងប្អូនប្រុសរបស់ ម៉ាលិក ប៊ិន អាកុំយ៉ាន់ បានថា ខ្ញុំបានសួរ អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} អំពីសម្តីរបស់គេម្នាក់ដែលនិយាយទៅកាន់គេម្នាក់ទៀតថា: "សូមអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} តបស្នងលោកយ៉ាងល្អ (جَزَاكَ اللهُ خَيْرًا) តើមានន័យថាអ្វី?" អាធិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈថា: "អាល់-ខយ័រ (الْحَيْر) ជាស្ទឹងមួយក្នុងឋានសួគ៌ ជាដៃស្ទឹង អាល់-កៅស្វារ ។ អាល់-កៅស្វារចេញមកពីជើងព្រះរាជបល្ល័ង្ក ។" (تفسير نور الثقلين ١٠٨ ١١٢ ١)

٩- فِي كِتَابِ الْمَنَاقِبِ لِابْنِ شَهْرَآشُوبَ عَنْ يُونُسَ بْنِ مَارِزِ الرَّاسِيسِيِّ: أَنَّهُ لَمَّا صَاحَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ غَدِيلًا وَ قِيلَ: يَا مُدِيلَ الْمُؤْمِنِينَ وَ مُسَوِّدَ الْوُجُوهِ فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَا تَعْدِلُونِي فَإِنَّ فِيهَا مَصْلَحَةً، وَ لَقَدْ رَأَى النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ فِي مَنَامِهِ تَخَطُّبَ بَنُو أُمَّيَّةٍ وَاحِدًا بَعْدَ وَاحِدٍ، فَحَزَنَ فَتَنَزَلَ جَبْرَائِيلُ بِقَوْلِهِ: «إِنَّا أَنْزَلْنَاكَ الْكَوثرَ» وَ «إِنَّا أَنْزَلْنَا فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ». (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٨٣)

៩. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-ម៉ាលាក្តីប របស់ អ៊ីបនូ ស្វាស្វ័រ អាស្ត្រីប យូស្វ័ហ្វ ប៊ិន ម៉ាស្ត្រីន អាល់-វ៉ាស្ត្រីប៊ី បានថាកាល អាល់-ហ្គាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسَّلام} បានចុះហត្ថលេខាធ្វើកិច្ចសន្យា[ជាមួយមូអុវីយ៉ាស្ត្រីប] គេបានរលាស់ខ្លួនចោលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ហើយគេហៅព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ថា: "ឱអ្នកដែលនាំសេចក្តីអាម៉ាស់មកឲ្យបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា និងសេចក្តីអាប៌ឱនលើមុខពួកគេអើយ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានវចនៈថា: "ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មិនបាននាំសេចក្តីអាម៉ាស់មុខមកលើអស់លោកទេ តែវាជាផលប្រយោជន៍របស់អស់លោកហើយខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} បានឃើញព្រះសាស្តា ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ក្នុងសុបិនរាយរាប់អំពីពួកអ្វីម៉ែយ៉ាស្ត្រីបម្តងមួយៗ ។ ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ព្រួយបារម្ភ ។ យ៉ូបរអ៊ុល ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} បានចុះមកជាមួយព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ថា [១០៨:១] ការពិតយើងបានប្រទានអាល់-កៅស្វារឲ្យអ្នក និង [៩៧:១] ការពិតយើងបានដាក់វាចុះមក (យើងបានបើកឲ្យជើងនូវតួអាន) ក្នុងយប់ព្រះបុព្វបញ្ញត្តិ ។" (تفسير نور الثقلين ١٠٨ ١١٢ ١)

١٠- وَ عَنْهُ، قَالَ: أَحْبَبْنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، قَالَ: أَحْبَبْتَنِي أَبُو الْحَسَنِ أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَسَنِ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ سَعِيدِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مُوسَى، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ الْعَزْمِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُعَلَّى بْنُ هَالِلٍ، عَنِ الْكَلْبِيِّ، عَنْ أَبِي صَالِحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْعَبَّاسِ، قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) يَقُولُ: «أَعْطَانِي اللهُ تَعَالَى حَمْسًا وَ أَعْطَى عَلِيًّا حَمْسًا، أَعْطَانِي جَوَامِعَ الْكَلِمِ، وَ أَعْطَى عَلِيًّا جَوَامِعَ الْعِلْمِ، وَ جَعَلَنِي نَبِيًّا، وَ جَعَلَهُ وَصِيًّا، وَ أَعْطَانِي الْكَوثرَ، وَ أَعْطَاهُ السَّلسَبِيلَ، وَ أَعْطَانِي الْوَحْيَ، وَ أَعْطَاهُ الْإِلْهَامَ، وَ أَسْرَى بِي إِلَيْهِ، وَ فَتَحَ لَهُ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَ الْجَنَّةِ حَتَّى نَظَرَ إِلَيَّ وَ نَظَرْتُ إِلَيْهِ».

10. លោកមានប្រសាសន៍ថា មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ បានរាយការណ៍តមកពី អាធិ អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-ម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ តមកពីឪពុកលោក តមកពី សាអ៊ីដូ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន មូសា តមកពី មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាប់ខុល-ពោះហ្គ័រម៉ាន អាល់-អុវ៉ាស្ត្រីប តមកពី អាល់-មូអុឡា ប៊ិន ហ្គ័រឡាល់ តមកពី អាល់-កាល់ប៊ី តមកពី អាធិ ស្វ័លិះហ្គ័រ តមកពី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ ដែលបានថាខ្ញុំ បានឮវិស្វលុលឡោះហ្គ័រ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} មានព្រះវចនៈថា: "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បានព្រះរាជទានឲ្យខ្ញុំ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ប្រាំ ឲ្យអុលី ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ប្រាំ ។ ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បានប្រទានឲ្យមកខ្ញុំ ^{عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ព្រះតម្រាស់ទាំង

អស់ (តួរអាន) ឲ្យទៅអាល្លឺស្លាម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام នូវព្រះអភិញ្ញាទាំងអស់ ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ បានឲ្យខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ទៅជាព្រះសាស្តា បានឲ្យគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ទៅជាព្រះឧត្តរាធិការី (អ្នកស្នងព្រះសាស្តា) ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ បានប្រទានឲ្យខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ នូវ **អាល់-កៅស្វា** បានប្រទានឲ្យគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام នូវ **អាល់-សាល់សាបីល** (សិ. ៧៦ អា. ១៨) ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ បានប្រទានឲ្យខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ នូវព្រះវិវរណ័យ: (ការបើកឲ្យ ដឹង អាល់-ភីហ្គី) បានប្រទានឲ្យគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام នូវការញ៉ាំងចិត្ត (ការដឹងក្នុងចិត្ត អាល់-អ៊ីលហ្គាំ) ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ បានយកខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ទៅរកព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ បានបើកផ្លូវមេឃនិងរំបាំងឲ្យគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មើលឃើញខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ឲ្យខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ មើលឃើញគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។

قَالَ: ثُمَّ بَكَى رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، فَقُلْتُ لَهُ: مَا يُبْكِيكَ فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي؟ قَالَ: «يَا بَنَ عَبَّاسٍ، إِنَّ أَوَّلَ مَا كَلَّمَنِي بِهِ أَنْ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، انظُرْ تَحْتِكَ، فَانظُرْتُ إِلَى الْحُجْبِ فَدِ انْحَرَقْتُ، وَ إِلَى أَبْوَابِ السَّمَاءِ فَدِ فُتِحَتْ، وَ نَظَرْتُ إِلَى عَلِيِّ وَ هُوَ رَافِعٌ رَأْسَهُ إِلَيَّ، فَكَلَّمَنِي وَ كَلَّمْتُهُ، وَ كَلَّمَنِي رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ».

លោកបានថា: "បន្ទាប់មកវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ហូរទឹកភ្នែក ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ ថា: "ទូលបង្គំសូមលះបង់ឪពុកម្តាយដើម្បីព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ លោកអ្វីព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالិ យំ ?" ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះវចនៈថា: "អីបន្តអាប់បាស់ អើយ! អ្វីដែលគេបានប្រាប់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ឲ្យដឹងមុនគេបង្អស់គឺ: "មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ អើយ ចូរមើលទៅខាងក្រោមព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ " ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ បានមើលទៅព្រះរំបាំងដែលមានប្រហោង ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ បានមើលទៅផ្លូវមេឃដែលបើក ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ បានមើលទៅអាល្លឺស្លាម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដែលដើរក្បាលមករកខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ។ គេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام បាននិយាយមកខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ក៏បាននិយាយទៅរកគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ។ ព្រះម្ចាស់ عَزَّ وَجَلَّ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ បានមានព្រះរាជតម្រាស់មករកខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ។"

قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ بِمَ كَلَّمَك رُبِّي؟ قَالَ: «قَالَ لِي: يَا مُحَمَّدُ، إِنِّي جَعَلْتُ عَلَيْكَ وَصِيكَ وَ وَزِيرَكَ وَ خَلِيفَتَكَ مِنْ بَعْدِكَ، فَأَعْلِمُهُ، فَهَا هُوَ يَسْمَعُ كَلَامَكَ. فَأَعْلَمْتُهُ وَ أَنَا بَيْنَ يَدَيْ رَبِّي عَزَّ وَ جَلَّ، فَقَالَ لِي: قَدْ قَبِلْتُ وَ أَطَعْتُ».

ខ្ញុំ (លោកអ្នកអធិប្បាយ) បានទូលថា: "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ អើយ តើព្រះម្ចាស់ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ មានព្រះបន្ទូលអ្វីខ្លះជាមួយព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ?" ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះវចនៈថា: "ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះរាជបន្ទូលថា: "មូហ្គាំម៉ាដ្ឋ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ អើយ! អញ عَزَّ وَجَلَّ បានចាត់បញ្ជូនអាល្លឺស្លាម صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មកជាព្រះរាជឧត្តរាធិការីរបស់អ្នក عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ជាមន្ត្រីរបស់អ្នក عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ជាព្រះខ័លិហូបន្ទាប់ពីអ្នក عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ព្រោះអញ عَزَّ وَجَلَّ បានឲ្យគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដឹងរឿងនេះហើយ ។ គេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام កំពុងស្តាប់សម្តីអ្នក عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ នៅទីនេះ ។" ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ក៏បានឲ្យគេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ដឹង ហើយខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ បាននៅក្នុងព្រះវត្តមានរបស់ព្រះម្ចាស់ عَزَّ وَجَلَّ ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ។ ព្រះអង្គ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះរាជបន្ទូលប្រាប់ខ្ញុំ عَلَيْهِ وَالْوَالِدَيْنِ ថា: "គេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ព្រមទទួលហើយ គេ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام នឹងតាម ។"

فَأَمَرَ اللَّهُ الْمَلَائِكَةَ أَنْ تُسَلِّمَ عَلَيْهِ، فَفَعَلَتْ، فَكَرَدَ عَلَيْهِمُ السَّلَامَ، وَ رَأَيْتُ الْمَلَائِكَةَ يَتَبَاشَرُونَ بِهِ، وَ مَا مَرَزْتُ بِمَلَائِكَةٍ مِنْ مَلَائِكَةِ السَّمَاءِ إِلَّا هَتَّعُونِي وَ قَالُوا: يَا مُحَمَّدُ، وَ الَّذِي بَعَثَكَ بِالْحَقِّ نَبِيًّا، لَقَدْ دَخَلَ السُّورُ عَلَى جَمِيعِ الْمَلَائِكَةِ بِاسْتِخْلَافِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لَكَ ابْنِ عَمِّكَ، وَ رَأَيْتُ حَمَلَةَ الْعَرْشِ قَدْ نَكَّسُوا رُؤُوسَهُمْ إِلَى الْأَرْضِ، فَقُلْتُ: يَا جِبْرِئِيلُ لِمَ نَكَّسَ حَمَلَةُ الْعَرْشِ رُؤُوسَهُمْ؟ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، مَا مِنْ مَلِكٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ إِلَّا وَ قَدْ نَظَرَ إِلَى وَجْهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ اسْتِشْشَارًا بِهِ، مَا خَلَا حَمَلَةَ الْعَرْشِ فَإِنَّهُمْ اسْتَأْذَنُوا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ السَّاعَةَ، فَأَذِنَ لَهُمْ أَنْ يَنْظُرُوا إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، فَلَمَّا هَبَطْتُ جَعَلْتُ أُحْبِرُهُ بِذَلِكَ وَ هُوَ يُخْبِرُنِي بِهِ، فَعَلِمْتُ أَنِّي لَمْ أَطَأْ مَوْطِنًا إِلَّا

وَقَدْ كُشِفَ لِعَلِيِّ عَنْهُ حَتَّى نَظَرَ إِلَيْهِ».

អស់ឡោះហ្ន៎ បានបញ្ជាពួកទេវតាថា៖ "ចូរធ្វើបដិសណ្ឋារកិច្ចចំពោះគេ ទៅ ។" ពួកទេវតាក៏បានធ្វើ
 បដិសណ្ឋារកិច្ច ។ ខ្ញុំ បានធ្វើបដិសណ្ឋារកិច្ចពួកទេវតាវិញ ។ ខ្ញុំ បានឃើញទេវតាគ្រប់អង្គប្រាប់គ្នា
 នូវដំណឹងល្អនេះ ។ មិនមានទេ ទេវតាដែលបានឆ្លងកាត់ទៅមកជួបទេវតាឯទៀតនៅលើមេឃនោះ
 ដោយឥតបានសរសើរខ្ញុំ ថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីយ អ៊ីយ ! សូមស្ស៊ីនឹងព្រះ ដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ
 មកជាព្រះសាស្តាជាមួយព្រះសច្ចធម៌ សុភមង្គលបានជ្រាបទៅក្នុងខ្លួនអស់ទេវតាដោយសារតែ
 អស់ឡោះហ្ន៎ បានជ្រើសរើសព្រះរាជបុត្ររបស់ឪពុកមាព្រះអង្គ ជាព្រះខ័ណ្ឌិយ (ជាអ្នកស្នង)
 របស់ព្រះអង្គ ។" ខ្ញុំ បានឃើញបណ្តាអ្នកសែងព្រះរាជបល្ល័ង្កឱនក្បាលដាក់ផែនដី ។ ខ្ញុំ បាន
 ថា៖ "ឃ្លីបរអ៊ីល ហេតុអ្វីអ្នកសែងព្រះរាជបល្ល័ង្កឱនក្បាល ?" ព្រះអង្គ មានវចនៈថា៖
 "មូហាំម៉ាដ្ឋ អ៊ីយ អ៊ីយ ! ទេវតាទាំងអស់ គ្មានសល់ទេវតាណាមួយ សុទ្ធតែមើលមុខ អាលី ប៊ីន អាប៊ូ
 គ្លីលីប ពេលបានទទួលដំណឹងល្អនេះ លើកលែងតែបណ្តាអ្នកសែងព្រះរាជបល្ល័ង្កដែលបានសូម
 ពេលអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ព្រះអង្គ បានអនុញ្ញាតឲ្យពួកគេមើល អាលី ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប ។ ពួកគេ
 បានសម្លឹងមើលព្រះអង្គ ពេលពួកគេចុះមកក្រោម ពួកគេនាំដំណឹងព្រះអង្គ នេះមកប្រាប់
 ទូលបង្គំ ។ ទូលបង្គំ ដឹងថាគេមិនបានឲ្យកំណល់ជើងទូលបង្គំទេ ក៏ប៉ុន្តែគេបានបើកឲ្យមើល
 ឃើញអាលី ទូលបង្គំ ក៏បានមើលទៅព្រះអង្គ ។"

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: فَكُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَوْصِنِي. فَقَالَ: «عَلَيْكَ بِمَوَدَّةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا لَا يَغْتَابُ اللَّهُ مِنْ عَبْدٍ
 حَسَنَةً حَتَّى يَسْأَلَهُ عَنْ حُبِّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ هُوَ تَعَالَى أَعْلَمُ، فَإِنْ جَاءَ بِوَلَايَتِهِ، قَبِلَ عَمَلُهُ عَلَى مَا كَانَ مِنْهُ، وَ إِنْ لَمْ يَأْتِ بِوَلَايَتِهِ
 لَمْ يَسْأَلَهُ عَنْ شَيْءٍ، ثُمَّ أَمَرَ بِهِ إِلَى النَّارِ. يَا بَنَ عَبَّاسٍ، وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا، إِنْ النَّارَ لِأَشَدُّ غَضَبًا عَلَى مُبْغِضِ عَلِيٍّ مِنْهَا عَلَى مَنْ
 رَعِمَ أَنْ لِلَّهِ وَوَلَدًا».

អ៊ីបន្ត អាប់បាស់បានទូលថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អ៊ីយ សូមព្រះអង្គ ជួយប្រាប់ទូលបង្គំផង ។"
 ព្រះអង្គ មានព្រះវចនៈថា៖ "កាតព្វកិច្ចរបស់លោកគឺស្រឡាញ់អាលី ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប ។ សូម
 ស្ស៊ីនឹងព្រះ ដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ មកជាព្រះសាស្តាជាមួយព្រះសច្ចធម៌ ថា មុនអស់ឡោះហ្ន៎
 ព្រមទទួលទង្វើល្អណាមួយពីបារបម្រើ ព្រះអង្គ សាកសួររបារបម្រើនោះសិនអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់
 ចំពោះអាលី ប៊ីន អាប៊ូ គ្លីលីប ។ ព្រះអង្គ ទ្រង់ញាណ បើអ្នកនោះមកតាមរយៈវិទ្យាយ៉ាសុគេ
 ព្រះអង្គ នឹងព្រមទទួលទង្វើរបស់អ្នកនោះតាំងពីដើមមក ។ បើអ្នកនោះមិនមកតាមរយៈ
 វិទ្យាយ៉ាសុគេ ព្រះអង្គ នឹងមិនសាកសួរអ្នកនោះអំពីអ្វីមួយឡើយ ព្រះអង្គ នឹងបញ្ជាឲ្យគេនាំ
 អ្នកនោះទៅកាន់ភ្លើងនរក ។ អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អ៊ីយ សូមស្ស៊ីនឹងព្រះ ដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ មក
 ជាព្រះសាស្តាជាមួយព្រះសច្ចធម៌ថា ភ្លើងនរកនេះអ្នកណាដែលស្អប់អាលី ខ្លាំងជាងអ្នកដែលថា
 អស់ឡោះហ្ន៎ មានរាជបុត្រទៅទៀត ។"

يَا بَنَ عَبَّاسٍ، لَوْ أَنَّ الْمَلَائِكَةَ الْمُقَرَّبِينَ وَ الْأَنْبِيَاءَ الْمُرْسَلِينَ اجْتَمَعُوا عَلَى بُغْضِ عَلِيٍّ، وَ لَنْ يَفْعَلُوا، لَعَدَبَهُمُ اللَّهُ بِالنَّارِ». فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ
 اللَّهِ، وَ هَلْ يُبْغِضُهُ أَحَدٌ؟ قَالَ: «يَا بَنَ عَبَّاسٍ نَعَمْ، يُبْغِضُهُ قَوْمٌ يَدْكُرُونَ أَنَّهُمْ مِنْ أُمَّتِي، لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُمْ فِي الْإِسْلَامِ نَصِيبًا. يَا بَنَ عَبَّاسٍ،
 إِنْ مِنْ عَلَامَةٍ بُغِضِهِمْ لَهُ تَفْضِيلُهُمْ مِنْ هُوَ دُونَهُ عَلَيْهِ. وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا، مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا أَكْرَمَ عَلَيْهِ مِنِّي، وَ لَا وَصِيًّا أَكْرَمَ عَلَيْهِ

مِنْ وَصِيَّتِي».

"អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អឺយ ប្រសិនបើពួកទេវតាជំនិតនិងពួកព្រះសាស្តាប្រេសិតរួមដៃគ្នាស្អប់អាល្លោះ ^{صلوات الله عليه والسلام} ពួកគេនឹងមិនធ្វើបែបនេះជាដាច់ខាត អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} នឹងដាក់ទណ្ឌកម្មពួកគេដោយភ្លើងនរក ។" ខ្ញុំបាន ទូលថា: "រឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} អឺយ មានគេស្អប់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ?" ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} មានព្រះវចនៈថា: "មាន អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អឺយ ។ ក្រុមដែលស្អប់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺអ្នកដែលថាគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងសហគមន៍ខ្ញុំ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} នឹងមិនឲ្យពួកគេបាននូវចំណែកណាមួយឡើយក្នុងសាសនាអ៊ីស្លាម ។ អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អឺយ សញ្ញានៃសេចក្តីស្អប់ខ្ពើមរបស់ពួកគេគឺ ពួកគេស្រឡាញ់ចូលចិត្តអ្នកផ្សេងពីអាល្លោះ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូម ស្យូចនឹងព្រះ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ ^{عَزَّ وَجَلَّ} មកជាព្រះសាស្តាជាមួយព្រះសច្ចធម៌ថា អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} មិន ដែលបានចាត់បញ្ជូនព្រះសាស្តាណាមកដែលប្រកបដោយកិត្យានុភាពជាងខ្ញុំ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ទេ និងព្រះឧត្តរាធិការី ដែលប្រកបដោយកិត្យានុភាពជាងគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។"

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: فَلَمْ أَرَلْ لَهُ كَمَا أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) وَ وَصَّيَنِي بِمَوَدَّتِهِ، وَإِنَّهُ لَأَكْبَرُ عَمَلِي عِنْدِي. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: ثُمَّ مَضَى مِنَ الزَّمَانِ مَا مَضَى، وَ حَضَرَتْ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) الْوَفَاةُ، حَضَرْتُهُ فَعُلْتُ لَهُ: فِدَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَدْ دَنَا أَجْلُكَ، فَمَا تَأْمُرُنِي؟ فَقَالَ: «يَا ابْنَ عَبَّاسٍ، خَالَفَ مَنْ خَالَفَ عَلِيًّا، وَ لَا تَكُونَنَّ لَهُمْ ظَهِيرًا وَ لَا وَلِيًّا».

អ៊ីបន្ត អាប់បាស់បានថា: "ខ្ញុំមិនដែលដកសេចក្តីស្រឡាញ់ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ឡើយ ដូចរឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បានឲ្យឱវាទខ្ញុំនោះ នេះគឺធ្វើដំបូងដែលនៅជាប់នឹងខ្ញុំ ។" អ៊ីបន្ត អាប់បាស់បានថា: "បន្ទាប់មក ឆ្នាំបានកន្លងផុតជាច្រើន ។ ខ្ញុំបាននៅក្បែររឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជិតចូលព្រះទិវង្គត ។ ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "ទូលបង្គំសូមលះបង់ឪពុកម្តាយដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} រឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} អឺយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទ្រង់វ័យជរាហើយ ។ តើព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានបញ្ជាអ្វីសម្រាប់ទូលបង្គំ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះ វចនៈថា: "អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អឺយ ចូរលោកប្រឆាំងអ្នកណាដែលប្រឆាំងអាល្លោះ ^{صلوات الله عليه والسلام} កុំជួយពួកគេ ហើយ កុំចងមិត្តភាពជាមួយពួកគេ ។"

قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَلَمْ لَا تَأْمُرُ النَّاسَ بِتَرْكِ مُحَالَفَتِهِ؟ قَالَ: فَبَكَى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ) حَتَّى أُغْمِيَ عَلَيْهِ، ثُمَّ قَالَ: «يَا ابْنَ عَبَّاسٍ قَدْ سَبَقَ فِيهِمْ عِلْمُ رَبِّي. وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا، لَا يُخْرَجُ أَحَدٌ مِّنْ خَالَفَهُ مِنَ الدُّنْيَا، وَ أَنْكَرَ حَقَّهُ، حَتَّى يُعَيِّرَ اللَّهُ تَعَالَى مَا بِهِ مِنْ نِعْمَةٍ. يَا ابْنَ عَبَّاسٍ، إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَلْقَى اللَّهَ وَ هُوَ عِنْدَكَ رَاضٍ، فَاسْأَلْ طَرِيقَةَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، وَ مِلَّ مَعَهُ حَيْثُ مَالَ، وَ ارْضُ بِهِ إِمَامًا، وَ عَادِ مَنْ عَادَاهُ، وَ وَالِ مَنْ وَالَاهُ. يَا ابْنَ عَبَّاسٍ، اخْذَرْ أَنْ يَدْخُلَكَ شَكٌّ فِيهِ، فَإِنَّ الشَّكَّ فِي عَلِيٍّ كُفْرٌ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ».

ខ្ញុំបានទូលថា: "រឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} អឺយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនដាក់បញ្ជាឲ្យប្រជារាស្ត្រចៀសវាង ប្រឆាំងព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام}? លោកបានថា: "រឿនលុលឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} យំ លុះព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សន្លប់ ។ បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា: "អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អឺយ ព្រះម្ចាស់ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្គាល់ពួកគេច្បាស់ស្រាប់ ហើយ ។ សូមស្យូចនឹងព្រះ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ដែលបានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ ^{عَزَّ وَجَلَّ} មកជាព្រះសាស្តាជាមួយព្រះសច្ចធម៌ថា មិន មានពួកគេណាម្នាក់ចោលការប្រទូសប្រឆាំងគេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេក្នុងលោកនេះ: បដិសេធសិទ្ធិរបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسلام} ទាល់តែអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ផ្លាស់ប្តូរដោយសេចក្តីប្រោសប្រណិរបស់ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ។ អ៊ីបន្ត អាប់បាស់ អឺយ បើ លោកចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ទទួលលោក ចង់ឲ្យអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَJ} ទ្រង់សព្វព្រះហឫទ័យលោក ចូរលោក

ដើរតាមមាតិកាអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប ^{عليه والسَّلام} នៅជាប់ជាមួយគេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ទោះបីគេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} នៅទីណាក៏ដោយ
ហែហាមគេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ដូចអ៊ីម៉ា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ជាសត្រូវរបស់អ្នកណាដែលជាសត្រូវរបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ជាមិត្តរបស់អ្នកណា
ដែលជាមិត្តរបស់គេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ។ អ៊ីបនូ អាប់បាស់ អ៊ីយ ចូរប្រយ័ត្នកុំឲ្យសេចក្តីសង្ស័យអំពីរូបគេ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ចូល
មកក្នុងខ្លួនលោកឡើយ ព្រោះសេចក្តីសង្ស័យអំពីរូបអាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ជាអំពើបដិសេធសទ្ធា សម្រាប់
អល់ឡោះហ្វ៊ី ^{وَعَنْ} "1" (الأمالی 1: 102)

١١- وَ عَنْهُ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ السَّائِبِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ جَدِّهِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ
(عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) : أُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ». قَالَ عَطَاءٌ: فَسَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا
جَوَامِعُ الْكَلِمِ؟ قَالَ: «الْقُرْآنُ». (الأمالی الجزء: ٢ صَفْحَة : ٩٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٤ حَدِيث ٩٩
***(١١٩٣٨/

11. [...] ដោយយោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកតមកពី អុត្តក្ត ប៊ិន អាល់-សាអ៊ីប ដែលបានថា អាហ្វិ
យ៉ាក្តហ្វារ មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន អាល្លឺ ប៊ិន អាល់-ហ្វ៊ីសៃនី ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មាន រចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام}
តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប ^{عليه والسَّلام} ថា: "ព្រះសាស្តា ^{عليه وآله} មានព្រះ
រចនៈថា: "គេបានប្រទានវាទាំងអស់ឲ្យមកខ្ញុំ ^{عليه وآله} ។" អុត្តក្តបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្តហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسَّلام}
ថា: "អ្វីទៅវាទាំងអស់?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} មានរចនៈថា: "គួរអាន 1" (الأمالی 2: 99)

២. ដូច្នេះចូរអ្នកនមស្ការចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក ចូរអ្នក
ធ្វើពលិកម្ម ។

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَنْحَرْ ①

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ២

١- الشَّيْخُ فِي (أَمَالِيهِ) قَالَ: أَحْبَبْنَا الْحَقَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنَا إِسْمَاعِيلُ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُقَاتِلٍ الْكَشِّيُّ بِعَدَادٍ، قَدِمَ عَلَيْنَا سَنَةَ أَرْبَعٍ وَ سَبْعِينَ
وَ مِائَتَيْنِ فِي قَطِيعَةِ الرَّبِيعِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو مُقَاتِلٍ السَّمْرَقَنْدِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُقَاتِلُ بْنُ حَيَّانَ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْأَصْبَعِيُّ بْنُ نُبَاتَةَ، عَنْ عَلِيٍّ
بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ عَلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) ”فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ أَنْحَرْ“، قَالَ: يَا جَبْرِئِيلُ، مَا هَذِهِ
النَّحِيرَةُ الَّتِي أَمَرَنِي بِهَا رَبِّي؟ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، إِنَّهَا لَيْسَتْ نَحِيرَةً، وَ لَكِنَّهَا رَفْعُ الْأَيْدِي فِي الصَّلَاةِ». (الأمالی الجزء: ١ صَفْحَة : ٣٨٦ ،
البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٦ حَدِيث ٩٩ / ١١٩٤٧)**

1. អាល់-ស្តែខ្លី នៅក្នុង[សាត្រា]អាម៉ាលីរបស់លោក បានថាគេបានតំណាលតមកពី អាល់-ហ្វាហ្វារ ត
មកពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល តមកពី អាហ្វិ មូក្វីទីល អាល់-កាស្វី នៅឯបាក់ដូដូ ក្នុងនិទាយរដូវ នៃឆ្នាំ ២៧៤ តមក
ពី អាហ្វិ មូក្វីទីល អាល់-សាម៉ារកូនខ្លី តមកពី មូក្វីទីល ប៊ិន ហ្វ្រាយ៉ាន់ តមកពី អាល្លឺបាក់ ប៊ិន នូបាតាស្ត
ដែលបានថា អាល្លឺ ^{صلوات الله عليه والسَّلام} ប៊ិន អាហ្វិ ត្រីលីប ^{عليه والسَّلام} មានរចនៈថា: "កាលគេបានដាក់ចុះមកឲ្យព្រះសាស្តា ^{عليه وآله}
ថា [១០៨:២] ដូច្នេះចូរអ្នកធ្វើនមស្ការចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក ចូរអ្នកធ្វើពលិកម្ម ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه وآله} មានព្រះរចនៈ
ថា: "យ៉ែបអ៊ីល ^{عليه وآله} អ៊ីយ អ្វីទៅពលិកម្មដែលអល់ឡោះហ្វ៊ី ^{وَعَنْ} បានបញ្ជាឲ្យធ្វើនោះ?" យ៉ែបអ៊ីល ^{عليه وآله} មាន
រចនៈថា: "មូហ្វាម៉ាដូ ^{عليه وآله} អ៊ីយ នេះមិនមែនពលិកម្មទេ តែជាការលើកដៃព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ឡើងដើម្បី

ស្តីឡាត្ត 1" (الأمالی :1 :386)

٢- مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ حَمَّادٍ، عَنْ حَرِيزٍ، عَنْ رَجُلٍ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: قُلْتُ لَهُ: "فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ؟" قَالَ: «التَّحَرُّ: الْإِعْتِدَالُ فِي الْقِيَامِ، أَنْ يُقِيمَ صَلْبُهُ وَ نَحْرُهُ». وَ قَالَ: «لَا تُكْفِرْ، فَإِنَّمَا يَصْنَعُ ذَلِكَ الْمَجُوسُ، وَ لَا تَلْتَمَّ، وَ لَا تَحْتَفِرْ، وَ لَا تُفْعَ عَلَى قَدَمَيْكَ، وَ لَا تُفْتَرِشْ ذِرَاعَيْكَ». (الكافي الجزء: ٣ صَفْحَة : ٣٣٦ حديث: ٩ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٦ حديث ٩٩ / ١١٩٤٨)**

2. មូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាក្តុក្តូប [រាយការណ៍]តមកពី មូហាំម៉ាដូ បឺន យ៉ាស្តុយ៉ា តមកពី អាល់ម៉ាដូ បឺន មូហាំម៉ាដូ តមកពី ហ្គាំម៉ាដូ តមកពី ហ្គារីស តមកពី បុរសម្នាក់ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ យ៉ាក្តុហ្គារ មុនពេលស្តាប់ [១០៨:២] ដូច្នេះ: តួអ្នកធ្វើនិមន្តរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក តួអ្នកធ្វើពលិកម្ម ។ ព្រះអង្គ មាន រចនា: "អាល់-ណាស្តរ" គឺសេចក្តីសមរម្យក្នុងការឈរ ។ បុគ្គលតម្រង់ដើមទ្រូងនិងបំពង់ករបស់ ខ្លួន ។" ហើយព្រះអង្គ មានរចនា: "តួអ្នកប្រមាថសាសនា (មានន័យថាកុំដាក់ដៃមួយពីលើដៃ មួយទៀត) ព្រោះនេះជាទង្វើរបស់ពួកម៉ាយូស (ពួកស្មារ៉ុខូស្ត្រីយ៉ាស្តុ) តួអ្នកពាក់លីស្សា (ស្បែកគ្របបែក ក្រោមមុខរហូតមកដល់ភ្នែក ពោលគឺតួអ្នកគ្របមាត់) កុំពង្រួមរយៈយ៉ាងតឹង តួអ្នកអង្គុយច្រហោង (អង្គុយដាក់កំប៉េះតូទលើកែងជើងទាំងពីរ) កុំដាក់ដៃរាបស្មើលើផ្ទៃ (ពីប្រអប់ដៃដល់កែងដៃ) ។"

(الكافي 3: 336)

٣- الطَّبْرَسِيُّ: فِي مَعْنَى "فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ" عَنْ عَمْرِو بْنِ يَرِيدٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) [يَقُولُ] فِي قَوْلِهِ: "فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ": «هُوَ رَفْعُ يَدَيْكَ حَذَاءَ وَجْهِكَ». (مجمع البيان الجزء: ١٠ صَفْحَة : ٨٣٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٧ حديث ٩٩ / ١١٩٤٩)**

3. អាល់-តូបរីស៊ីបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍អំពីន័យរបស់ [១០៨:២] ដូច្នេះ: តួអ្នកធ្វើនិមន្តរចំពោះ ព្រះម្ចាស់អ្នក តួអ្នកធ្វើពលិកម្ម តមកពី អ៊ូម៉ារ បឺន យ៉ាស្តុដូ ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី មានរចនា: អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វី [១០៨:២] ដូច្នេះ: តួអ្នកធ្វើនិមន្តរចំពោះ ព្រះម្ចាស់អ្នក តួអ្នកធ្វើពលិកម្ម ថា: "នេះគឺការលើកដៃលោកឡើងមកឯមុខលោក ។"

(مجمع البيان 10: 837)

٤- وَ عَنْ حَبِيبٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): "فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَ انْحَرْ؟" فَقَالَ بِيَدِهِ هَكَذَا، يُعْنِي اسْتَقْبَلَ بِيَدَيْهِ حَذُو وَجْهِهِ الْقِبْلَةَ فِي افْتِتَاحِ الصَّلَاةِ. (مجمع البيان الجزء: ١٠ صَفْحَة : ٨٣٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٧ حديث ٩٩ / ١١٩٥٠)**

4. [រាយការណ៍]មកពី យ៉ាមីល ដែលបានថាខ្ញុំបានឮ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វី ថា: "[១០៨:២] ដូច្នេះ: តួអ្នកធ្វើនិមន្តរចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក តួអ្នកធ្វើពលិកម្ម?" ព្រះអង្គ មានរចនា: "ដាក់ដៃ បែបនេះ: មានន័យថាលើកដៃឡើងមកឯមុខ ដោយបែរមុខទៅរកក្តីបឡាត្ត ពេលចាប់ផ្តើមស្តីឡាត្ត ។"

(مجمع البيان 10: 837)

٥- فِي عَوَالِي اللَّيَالِي وَ رُوِيَ عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ عَمَّادٍ عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُمَرَ قَالَ: سَأَلْتُ الصَّادِقَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا النَّحْرُ؟ فَرَفَعَ يَدَهُ إِلَى صَدْرِهِ فَقَالَ: هَكَذَا ثُمَّ رَفَعَهُمَا فَوْقَ ذَلِكَ فَقَالَ: هَكَذَا اسْتَقْبَلَ الْقَبِيلَةَ فِي اسْتِفْتَاكِ الصَّلَاةِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٨٤)

5. នៅក្នុង[សាត្រា] អុរ៉ាលី អាល់-ឡាអាលី គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពី មូក្វីទីល តមកពី ហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីស្រាម៉ាន ដែលបានថាខ្ញុំបានសួរ អាល់-ស្វ័ឌ្វិក្វី ^{صلوات الله عليه} ថា: "អ្វីទៅ អាល់-ណាស្វ័រ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} បានលើកដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ឡើងមកបង្ហាញព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ហើយមានវចនៈថា: "បែបនេះ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} បានលើកឡើងខ្ពស់ជាងនោះ: ហើយមានវចនៈថា: "បែបនេះឯងដែលលោកបែរមុខទៅរកគ្នីបឡាតុ ពេលចាប់ផ្តើមស្នូឡាតុ ។" (تفسير نور الثقلين) វគ្គ១០៨ ហ្គាំម៉ាដូ ២២)

٦- وَ رُوِيَ عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ السُّورَةُ، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ لِجَبْرِئِيلَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): مَا هَذِهِ النَّحِيرَةُ الَّتِي أَمَرَنِي بِهَا رَبِّي؟ قَالَ: لَيْسَتْ بِنَحِيرَةٍ، وَ لَكِنَّهُ يَأْمُرُكَ إِذَا تَحَرَّمْتَ لِلصَّلَاةِ، أَنْ تَرَفَعَ يَدَيْكَ إِذَا كَبَّرْتَ، وَ إِذَا رَفَعْتَ، وَ إِذَا رَفَعْتَ رَأْسَكَ مِنَ الرَّكْعَةِ، وَ إِذَا سَجَدْتَ، فَإِنَّهُ صَلَاتُنَا وَ صَلَاةُ الْمَلَائِكَةِ فِي السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، فَإِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ زِينَةً وَ إِنَّ زِينَةَ الصَّلَاةِ رَفْعُ الْأَيْدِي عِنْدَ كُلِّ تَكْبِيرَةٍ.

6. ៤. គេបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពី មូក្វីទីល ប៊ិន ហ្គាយ៉ាន់ តមកពី អាល់-អាស្វ័បាតុ ប៊ិន នូបាតាសូ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه} ដែលមានវចនៈថា: "កាលសូរ៉េត្រីនេះ (១០៨:២) ត្រូវដាក់ចុះ មកឲ្យព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា: "យ៉ីបរអ៊ីល ^{صلوات الله عليه} អើយ ពលីកម្មដែលអល់ឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه} បញ្ជាឲ្យទូលបង្គំ ^{صلوات الله عليه} ធ្វើនោះគឺអ្វី?" យ៉ីបរអ៊ីល ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: "មូហ្គាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه} អើយ នេះមិនមែន ពលីកម្មទេ តែអល់ឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه} បញ្ជាមកថាពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ឈរស្នូឡាតុ ឲ្យព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} លើកដៃឡើង ពេលចាប់ផ្តើមស្នូឡាតុក្នុងរីក់អុតុ ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ងើបក្បាលពីរុគ្គឡើងវិញ ពេលស្ងួយដូ ព្រោះនេះ គឺស្នូឡាតុយើងនិងស្នូឡាតុរបស់អល់ឡោះហ្គីនោះទាំងប្រាំពីរ ។ សព្វសារពើសុទ្ធតែមាននូវ លំអ លំអរបស់ស្នូឡាតុគឺការលើកដៃឡើងក្នុងគ្រប់ ភាក់ហ្សេរ ។"

قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ) : «رَفْعُ الْأَيْدِي مِنَ الْإِسْتِكَانَةِ. قُلْتُ: وَ مَا الْإِسْتِكَانَةُ؟ قَالَ: «أَلَا تَقْرَأُ هَذِهِ الْآيَةَ: ”فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَ مَا يَتَضَرَّعُونَ“؟ (مجمع البيان الجزء: ١٠ صَفْحَةَ : ٨٣٧ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَةَ : ٧٧٧ حَدِيث ٩٩ (١١٩٥١/))**

ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه} មានព្រះវចនៈថា: "ចូរលើកដៃឡើងដោយដាក់ខ្លួន ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "អ្វីទៅការដាក់ ខ្លួននោះ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} បានសូត្រអាយ៉ាស្តុនេះគឺ: [២៣:៧៦] តែពួកគេនៅតែមិនចុះចូលចំពោះព្រះ ម្ចាស់ពួកគេទេ ពួកគេមិនព្រមទទួលអង្វរ[ព្រះអង្គ]ដោយដាក់ខ្លួនទេ ។" (مجمع البيان 10: 837)

៣. ការពិតសត្រូវរបស់អ្នកជាបុគ្គលដាច់ពូជ ។

إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٥﴾

អធិប្បាយអាយ៉ាស្តុ ៣

١- فِي كِتَابِ الْإِحْتِجَاجِ لِلطَّبْرَسِيِّ (ه) عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ يَقُولُ فِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَمَا أَنْتَ يَا عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ الْشَانِيَّ اللَّعِينُ الْأَبْتَرُ فَإِنَّمَا أَنْتَ كَلْبٌ (كُنْتُ ظ) أَوَّلُ أَمْرِكَ، إِنَّ أُمَّكَ لَبَيْعَةٌ وَ إِنَّكَ وُلِدْتَ عَلَى فِرَاشٍ مُشْتَرِكٍ، فَتَحَاكَمْتُ فِيكَ رِجَالُ فُرَيْشٍ مِنْهُمْ أَبُو سُفْيَانَ بْنُ حَرْبٍ وَ الْوَلِيدُ بْنُ الْمُغِيرَةِ، وَ عُثْمَانُ بْنُ الْخَارِثِ، وَ النَّضْرُ بْنُ الْخَارِثِ بْنِ كَلْدَةَ، وَ الْعَاصُ بْنُ وَائِلٍ، كُلُّهُمْ يَزْعُمُ أَنَّكَ ابْنُهُ، فَعَلَبَهُمْ عَلَيْكَ مِنْ بَيْنِ فُرَيْشٍ الْأَمْهُمُ حَسَبًا وَ أَحَبُّهُمْ مَنْصَبًا وَ أَعْظَمُهُمْ بَغْيَةً، ثُمَّ قُتِمْتُ حَطِيبًا وَ قُلْتُ أَنَا شَانِيٌّ مُحَمَّدٍ، وَ قَالَ الْعَاصُ وَائِلٌ: إِنَّ مُحَمَّدًا رَجُلٌ أَبْتَرُ لَا وَكِدَ لَهُ، فَلَوْ قَدْ مَاتَ انْقَطَعَ دِكْرُهُ، فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: "إِنَّ شَانِيكَ هُوَ الْأَبْتَرُ" وَ كَانَتْ أُمَّكَ تَمْشِي إِلَى عَبْدِ قَيْسٍ تَطْلُبُ الْبَغْيَةَ، تَأْتِيهِمْ فِي دُورِهِمْ وَ رِحَالِهِمْ وَ بَطُونٌ أَوْدِيَتِهِمْ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٨٤ ح ٢٣)

1. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ិះហ្គ័រីយ៉ាច្ច អាល់-តួបរីស៊ីបានថា អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អ៊ាលី صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ នៅក្នុងហ្គាឌីស្ទ្រវែងមួយថា៖ "ចំណែកឯលោកវិញ អ៊ារូ ប៊ិន អាល់-អាស្ទរ អ៊ីយ ដែលជាសត្រូវ ដែលត្រូវ បណ្តាសា ដែលជាបុគ្គលដាច់ពូជ ព្រោះលោកជាឆ្កែក្នុងរឿងដំបូងរបស់លោក ។ ម្តាយរបស់លោកបាន ឲ្យកំណើតលោកនៅលើគ្រែរួម ។ ពួកបុរសគូរិយ័ស្ត្របានតវ៉ាទាមទារពាក់ព័ន្ធនឹងរូបលោក ។ ក្នុង ចំណោមបុរសទាំងនោះមាន អាហ្វិ ស៊ីហ្គាយ៉ាន ប៊ិន ហ្គារីប, អាល់-វ៉ាលីដូ ប៊ិន មូគីរ៉េ:ត្ត, អ៊ុស្ត្រម៉ាន ប៊ិន អាល់-ហ្គារីស្ទ, អាល់-ណាដ្ទរ ប៊ិន អាល់-ហ្គារីស្ទ ប៊ិន កាឡាដ្ទាសុ ពួកគេរាល់គ្នាគិតថាលោកជាកូនរបស់ ខ្លួន ។ បុគ្គលដែលបានឈ្នះពួកគូរិយ័ស្ត្ររឿងលោកនោះគឺបុគ្គលដែលមិនស្គាល់ "នខ្វាក់" ដាច់គេ បុគ្គលដែលមានឈាមជ័រអាក្រក់ដាច់គេ បុគ្គលដែលខ្លួនដាច់គេ ។ បន្ទាប់មកលោកបានក្រោក ឡើងដើម្បីប្រកាសថា៖ "ខ្ញុំជាសត្រូវរបស់មូហាំម៉ាដ្ទ عليه وآله ។" អាល់-អាស្ទរ វ៉ាអ៊ីល [ឪពុកលោក] បានថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ទ عليه وآله នេះជាបុរសគ្មានតំណពូជទេ ពេលគេ عليه وآله ស្លាប់ មិនមានអ្នកណាចងចាំគេ عليه وآله ទេ ។" អល់ឡោះហ្គ័រី تبارك وتعالى បានដាក់ចុះមកថា [១០៨:៣] ការពិតសត្រូវរបស់អ្នកជាបុគ្គលដាច់ពូជ ។ ម្តាយរបស់ លោកបានចេញទៅរក[ប្រាស៊ី] អ្នកខ្លួន កូយស័ ប៉ងប្រព្រឹត្តអំពើខិលខូច ដោយទៅរកពួកគេក្នុងផ្ទះពួកគេ នាកន្លែងពួកគេដើរលេង នាជ្រកល្អករបស់ពួកគេ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ១០៨ ហ្គាឌីស្ទ្រ២៣) 23:75-77

٢- فِي كِتَابِ الْخِصَالِ فَقَالَ أَبُو ذَرٍّ رَحِمَهُ اللَّهُ: أَنَا أَحَدُ تَكْوِيمِ بَحْدِيثِ سَعْتَمُوهُ أَلَسْتُمْ تَشْهَدُونَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: شَرُّ الْأَوْلِيَيْنِ وَ الْأَخْرِيْنَ اثْنَا عَشَرَ، سِتَّةٌ مِنَ الْأَوْلِيَيْنِ وَ سِتَّةٌ مِنَ الْأَخْرِيْنَ؟ إِلَى أَنْ قَالَ: وَ أَمَا السِّتَّةُ مِنَ الْأَخْرِيْنَ فَالْعَجَلُ وَ هُوَ نَعْتَلُ وَ فِرْعَوْنُ وَ هُوَ مُعَاوِيَةُ، وَ هَامَانَ هَذِهِ الْأُمَّةِ زِيَادٌ، وَ قَارُونُهَا وَ هُوَ سَعِيدٌ وَ السَّامِرِيُّ وَ هُوَ أَبُو مُوسَى عَبْدُ اللَّهِ بْنُ قَيْسٍ لِأَنَّهُ قَالَ كَمَا قَالَ سَامِرِيُّ قَوْمَ مُوسَى «لَا مِسَاسَ» أَي لَا قِتَالَ، وَ الْأَبْتَرُ وَ هُوَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ. (تفسير نور الثقلين ج ٥ ص ٦٨٤ ح ٥)

2. នៅក្នុងសាត្រា អាល់-យីស្ទល់ អាហ្វិ ស្ទារ (رحمه الله) បានថាខ្ញុំនិយាយប្រាប់អស់លោកនូវហ្គាឌីស្ទ្រមួយ ដែលអស់លោកធ្លាប់បានឮ ។ អស់លោកបានដឹងស្រាប់ហើយមែនទេថាវិស្វលុលឡោះហ្គ័រី عليه وآله មានព្រះ វចនៈថា៖ "បុគ្គលមុនៗនិងបុគ្គលក្រោយៗដែលអាក្រក់ជាងគេមានចំនួនដប់ពីរនាក់គឺ៖ មានជនមុនៗ ប្រាំមួយនាក់ ជនក្រោយៗប្រាំមួយនាក់ ? លុះព្រះអង្គ عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "ពួកក្រោយៗគឺ៖ កូនគោគី ណាកុំស្វាល់ (អ៊ុម៉ារ), ហ្វៀរអៀនី គឺ មូអុវីយ៉ាសុ, ហ្គាម៉ានរបស់សហគមន៍នេះ គឺ ស៊ីយ៉ាដ្ទ, ក្លរូនរបស់ សហគមន៍នេះ គឺ សាអ៊ីដ្ទ, សាមីរី គឺ អាហ្វិ មូសា អ្នកខ្លួនឡោះហ្គ័រី ប៊ិន កូយស័ [អាល់-អាស្ទរអ៊ារី لأشعري] ព្រោះគេបានថាដូចសាមីរីដែលជាប្រជារាស្ត្ររបស់មូសា عليه وآله នោះបានថាដែរ គឺ៖ "ចូរកុំប៉ះគេ" មានន័យ ថាចូរកុំសម្លាប់ [គេ] ។ ចំណែកឯ អាល់-អាប័តារ គឺ អ៊ារូ ប៊ិន អាល់-អាស្ទរ ។" (تفسير نور الثقلين វគ្គ១០៨

ប្រាជ្ញាស្នី ២៤)

٣- مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مَخْلَدٍ الدَّهَّانُ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ شَهْدِ الْفَرَنْضِيِّ بِالرَّقَّةِ، عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ جَنَاحٍ، عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ آبَائِهِ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: «[وَأَلْفٌ] قَالَ عَمْرُو بْنُ الْعَاصِ عَلَيَّ مِنْ مِصْرَ: مَحْيٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ أَلْفٌ حَرْفٍ، وَ حَرْفٌ مِنْهُ أَلْفٌ. حَرْفٍ، وَ أَعْطَيْتُ مَائَتِي أَلْفَ دِرْهَمٍ عَلَيَّ أَنْ أُنْحُو "إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْإِبْتَرُ" فَقَالُوا: لَا يَجُوزُ ذَلِكَ. [قُلْتُ]: فَكَيْفَ جَارَ ذَلِكَ لَهُمْ، وَ لَمْ يَجْزِ لِي؟ فَبَلَغَ ذَلِكَ مُعَاوِيَةَ، فَكَتَبَ إِلَيْهِ: قَدْ بَلَغَنِي مَا قُلْتَ عَلَيَّ مِنْ مِصْرَ، وَ لَسْتُ هُنَاكَ». (تأويل الآيات الجزئية: ٢ صَفْحَة : ٥٦٩ حَدِيث: ٤٢ ، البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٥ صَفْحَة : ٧٧٨ حَدِيث ٩٩ (١١٩٥٤/)**

3. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អុប្បាល់បានថាគេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន ម៉ាក្កុឡាដូ អាល់-ដ្វាហ្វាន់ តមកពី អុលី ប៊ិន ស្វាហ្វាដូ អាល់-តូរីយ៉ូដូ តមកពី អ៊ីបរ៉ូហ្គីម ប៊ិន អុលី ប៊ិន យ៉ាណាសូ ដែលបានតំណាលថា អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អុលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហាំម៉ាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន យ៉ាក្កុឡាដូ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបុព្វបុរស ^{صلوات الله عليه والسلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្សរ ប៊ិន អាល់-អុស្តរី បាននិយាយនៅលើវេទិកាអេស៊ីបត៍ថា៖ "ខ្ញុំបានលុបចោល មួយពាន់ពាក្យនៅក្នុងព្រះគម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَعَزَّ} ។ ខ្ញុំនឹងឲ្យប្រាក់ពីរពាន់ខ្ចីរហ្ន៎សម្រាប់លុប [១០៨:៣] ការពិតសត្រូវរបស់អ្នកជាមនុស្សដាច់ពូជ ចោល។ ពួកគេបានថា៖ "គេមិនអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះ ទេ។" ខ្ញុំបានថា៖ "ហេតុអ្វីគេអនុញ្ញាតពួកគេធ្វើដូច្នេះ តែមិនអនុញ្ញាតឲ្យខ្ញុំធ្វើដូច្នេះទេ?" រឿងនេះបាន លេចឮទៅដល់គ្រចៀកមូហ្វីយ៉ាសូ ។ មូហ្វីយ៉ាសូបានសរសេរសំបុត្រមកគាត់ថា៖ "ខ្ញុំបានឮអ្វីដែល លោកបាននិយាយនៅលើវេទិកាអេស៊ីបត៍ ចូរកុំដើរលើផ្លូវនេះ ។" (42 /569 :2) (تأويل الآيات 2: 42)

٤- خطبة عمرو بن العاص في الشام ضد أمير المؤمنين عليه السلام

أَبَانُ عَنْ سُلَيْمٍ قَالَ: بَلَغَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ أَنَّ عَمْرُو بْنَ الْعَاصِ خَطَبَ النَّاسَ بِالشَّامِ فَقَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى جَيْشِهِ فِيهِ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ، فَظَنَنْتُ أَنَّهُ إِنَّمَا بَعَثَنِي لِكِرَامَتِي عَلَيْهِ. فَلَمَّا قَدِمْتُ قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ النَّاسِ أَحَبُّ إِلَيْكَ؟ فَقَالَ: «عَائِشَةُ». قُلْتُ: وَ مِنَ الرِّجَالِ؟ قَالَ: «أَبُوهَا».

4. សុន្ទរកថារបស់ អ្សរ ប៊ិន អាល់-អុស្តរី នៅឯអាល់-ស្វា (ប្រទេសស៊ីរី) បង្ហាច់ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា អាបាន [បានរាយការណ៍] តមកពី ស៊ូឡែម ដែលបានថា៖ "បានឮទៅដល់ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា អ្សរ ប៊ិន អាល់-អុស្តរី បានយោសនាចំពោះប្រជារាស្ត្រស៊ីរីថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{وَعَزَّ} បានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំ ទៅឯកងទ័ពព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន អាច្វិ បាការ និង អ៊ីម៉ារ ។ ខ្ញុំយល់ថាព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាត់បញ្ជូនខ្ញុំទៅ ឯកងទ័ពនោះពុំមែនក្នុងគោលបំណងផ្សេងពីផ្តល់កិត្តិយសអស់លោកនោះទេ ។ ពេលខ្ញុំបានទៅជួប ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំបានទូលថា៖ "រិស្វលុលឡោះហ្ន៎ ^{وَعَزَّ} អើយ អ្នកណាទៅដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ស្រឡាញ់ជាងគេ ក្នុងចំណោមប្រជារាស្ត្រ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ៊ែស្វាសូ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ចុះក្នុង ចំណោមមនុស្សប្រុសវិញ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ឪពុកនាង ។"

أَيُّهَا النَّاسُ، وَ هَذَا عَلَيَّ يَطْعُنُ عَلَى أَبِي بَكْرٍ وَ عُمَرَ وَ عُثْمَانَ، وَ قَدْ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ ضَرَبَ بِالْحَقِّ عَلَى لِسَانِ عُمَرَ وَ قَلْبِهِ» وَ قَالَ [فِي عُثْمَانَ]: «إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَسْتَجِي مِنْ عُثْمَانَ» وَ [قَدْ] سَمِعْتُ عَلِيًّا وَ الْإِخْوَةَ فَصَمَّمَا بَعْضُهُمَا أُذُنِيهِ يَزُوي عَلَى عَهْدِ عُمَرَ: أَنَّ نَبِيَّ اللَّهِ نَظَرَ إِلَى أَبِي بَكْرٍ وَ عُمَرَ مُبْلِينِ، فَقَالَ: «يَا عَلِيُّ، هَذَا سَيِّدَا كُفُوهٍ أَهْلُ الْجَنَّةِ مِنَ الْأَوْلِيَيْنِ وَ الْأَخْرِيَيْنِ مَا خَلَا النَّبِيِّينَ مِنْهُمْ وَ الْمُرْسَلِينَ، وَ لَا تُحَدِّثُهُمَا بِذَلِكَ فَيَهْلِكَا».

ប្រជារាស្ត្រអើយ! អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} នេះ ដែលបានប្រកាសបដិសេធ អាធិ បាការ, អ៊ូម៉ារ, អ៊ូស្តម៉ាន នោះ ខ្ញុំ បានឮរស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} បានដាក់សច្ចធម៌ទៅក្នុងបេះដូងនិងលើ អណ្តាតរបស់អ៊ូម៉ារ ។" ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} បាននិយាយអំពីអ៊ូស្តម៉ានថា៖ "ពួកទេវតាត្រូវរៀនខ្មាស់ដោយសារ អ៊ូស្តម៉ាន ។" ខ្ញុំបានឮអ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} តែអ្វីដែលខ្ញុំមិននិយាយ - មានន័យថាគាត់ច្នៃ - គេបានតំណាលប្រាប់ ខ្ញុំ] ថានាសម័យ អ៊ូម៉ារ ព្រះសាស្តា ^{عليه وآله} បានមើលទៅ អាធិ បាការ អ៊ូម៉ារក៏បានដើរចូលមក ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ក៏ មានវចនៈថា៖ "អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} អើយ ទាំងពីរនាក់នេះជាប្រមុខរបស់បណ្តាជនមានស្មោះដែលចាស់ជាងគេ របស់អ្នកមុនៗនិងអ្នកក្រោយៗ ក្រៅពីព្រះសាស្តានិងព្រះសាសនៈទូតទាំងឡាយ ^{عليه وآله} ។ ចូរអ្នក ^{صلوات الله عليه والسلام} កុំ និយាយរឿងនេះប្រាប់អ្នកទាំងពីរនោះ ព្រោះវានឹងធ្វើឲ្យពួកគេស្លាប់ ។"

خطبة أمير المؤمنين عليه السلام في البصرة بتكذيب ابن العاص

فَقَامَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: الْعَجَبُ لَطَعَاةِ أَهْلِ الشَّامِ حَيْثُ يَقْبَلُونَ قَوْلَ عُمَرَ وَ يُصَدِّقُونَهُ وَ قَدْ بَلَغَ مِنْ حَدِيثِهِ وَ كَذِبِهِ وَ قَلَّةِ وَرَعِهِ أَنْ يَكْذِبَ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ، وَ قَدْ لَعَنَهُ سَبْعِينَ لَعْنَةً وَ لَعَنَ صَاحِبَهُ الَّذِي يَدْعُو إِلَيْهِ فِي غَيْرِ مَوْطِنٍ وَ ذَلِكَ أَنَّهُ هَجَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِقَصِيدَةٍ سَبْعِينَ بَيْتًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: «اللَّهُمَّ إِنِّي لَا أَقُولُ الشِّعْرَ وَ لَا أَجْهَلُهُ، فَأَلْعَنُهُ أَنْتَ وَ مَلَائِكَتُكَ بِكُلِّ بَيْتٍ لَعْنَةً تَنْتَرَى عَلَى عَقْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».

សុន្ទរកថារបស់ អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} នៅឯ អាល់-បាស្តរ៉េ: ត្រី ក្នុងការឆ្លើយបដិសេធ អ៊ីបនូ អាល់-អ្នកល្អ

អ្នកល្អ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានក្រោកឡើងហើយបានថា៖ "ប្លែកមែនពួកប្រើអំណាចផ្តាច់ការនៃប្រទេសស៊ីរីព្រមទទួល យកសម្តីរបស់អ្នកល្អហើយព្រមជឿគេ ។ សុន្ទរកថានិងការភូតភររបស់គាត់មានឥទ្ធិពលមែន ។ ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា នោះគឺការប្រឌិតឡើងនូវពាក្យកុហកភូតភរទម្លាក់ទៅលើរស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} ។ រស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} បានដាក់បណ្តាសាគាត់ចិតសិបបណ្តាសា ហើយបានដាក់បណ្តាកនរបស់គាត់ដែលហៅឲ្យមករកគាត់ នៅឯកន្លែងមួយផ្សេងទៀត ។ គាត់បាននិយាយចំអករស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} តាមរយៈកាព្យឃ្លោងចំនួន ចិតសិបឃ្លា ។ រស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} មានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه وآله} អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ^{عليه وآله} មិន ចេះកាព្យឃ្លោងទេ ហើយក៏យល់ឃើញថាគេមិនអនុញ្ញាតឲ្យលេងកាព្យឃ្លោងទេ ។ ដូច្នេះសូមព្រះអង្គ ^{عليه وآله} និងបណ្តាទេវតារបស់ព្រះអង្គ ^{عليه وآله} ដាក់បណ្តាសាលើគ្រប់ឃ្លារបស់កំណាព្យនោះ [ដែលគាត់បានប្រឌិត ឡើង] និងលើកូនចៅរបស់គាត់រហូតដល់ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។"

ثُمَّ لَمَّا مَاتَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَامَ فَقَالَ: إِنَّ مُحَمَّدًا قَدْ صَارَ أَبْتَرًا لَا عَقِبَ لَهُ وَ إِنِّي لِأَشْتَأُ النَّاسَ لَهُ وَ أَقْوَهُمْ فِيهِ سُوءًا فَأَنْزَلَ اللَّهُ فِيهِ: «إِنَّ شَانِكَ هُوَ الْأَبْتَرُ»، يَعْنِي أَبْتَرٌ مِنَ الْإِيمَانِ وَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ.

បន្ទាប់មក កាល អ៊ីបរហ្វឹម عليه السلام ព្រះរាជបុត្ររបស់រស្មីលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានចូលទិវង្គត គាត់បានងើប ឡើងហើយថា៖ "មូហាំម៉ាដ្ន عليه السلام ទៅជា អាប័តារ ហើយ ។ គេ عليه السلام មិនមានកូនចៅចំនាន់ក្រោយទេ ។ ខ្ញុំ ប្រឆាំងគេ عليه السلام ជាងគេ ។ ខ្ញុំនិយាយអាក្រក់អំពីគេ عليه السلام ដោយសម្តីអាក្រក់បំផុត ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានដាក់ចុះមកពាក់ព័ន្ធនឹងរូបគាត់ថា [១០៨:៣] ការពិតសត្រូវរបស់អ្នកជាមនុស្សដាច់ពូជ មានន័យ ថាដាច់ពីជំនឿ (អ៊ីម៉ាន់) និងដាច់ពីសេចក្តីល្អទាំងអស់ ។"

ما لقيت من هذه الأمة من كذابين ومنافقيها

لَكَأَيُّ بِالْفِرَاءِ الصَّعْمَةِ الْمُجْتَهِدِينَ قَدْ رَوَوْا حَدِيثَهُ وَ صَدَّقُوهُ فِيهِ وَ اِحْتَجُّوا عَلَيْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ بِكَذِبِهِ. أَنَا نَقُولُ: خَيْرُ هَذِهِ الْأُمَّةِ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ وَ لَوْ شِئْتُ لَسَمَّيْتُ النَّالِثَ. وَ اللَّهُ مَا أَرَادَ بِقَوْلِهِ فِي عَائِشَةَ وَ أَبِيهَا إِلَّا رِضًا مُعَاوِيَةَ وَ لَقَدْ اسْتَرَضَاهُ بِسَخَطِ اللَّهِ. وَ أَنَا حَدِيثُهُ الَّذِي يَزْعُمُ أَنَّهُ سَمِعَهُ مِنِّي، فَلَا وَ الَّذِي فَلَقَ أَحَبَّةَ وَ بَرًّا النَّسَمَةَ لَيَعْلَمَنَّ أَنَّهُ كَذَبَ عَلَيَّ يَقِينًا وَ أَنَّ اللَّهَ لَمْ يَسْمَعْهُ مِنِّي سِرًّا وَ لَا جَهْرًا.

អ្វីដែលសហគមន៍ជួបប្រទះដោយសារពួកកុហកភូតភរនិងពួកលាក់ពុតរបស់សហគមន៍នេះ

តែពួកអ្នកផ្សព្វផ្សាយនិងពួកមុតតាហ្ន៎ដូចនំខ្សោយ បានផ្សាយហ្ន៎ខ្លីស្រូវរបស់គាត់ បានជឿគាត់អំពីរឿង នេះ ហើយបានប្រើហ្ន៎ខ្លីស្រូវទាំងនេះសម្រាប់ប្រទូសប្រឆាំងយើង عليهم السلام ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ជាមួយសម្តី ភូតភររបស់គាត់ ។ តើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានថា អាហ្ន៎ បាការ និង អ៊ីម៉ាន់ ប្រសើរលើសគេរបស់សហគមន៍នេះទេ ? លើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានថាដូច្នោះមែន صلوات الله عليه والسلام ប្រាកដជាបានប្រាប់ឈ្មោះបុគ្គលទីបីដែរ ។ សូមស្ស្រីនឹង អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام គោលបំណងរបស់ពួកគេក្នុងការផ្អែកលើសម្តីគាត់ពាក់ព័ន្ធនឹងអ៊ែស្តាស្តូនិងឌីពុកគាត់ មិនមែនអ្វីក្រៅពីចង់ផ្តាច់ចិត្តមូហ្ន៎យ៉ាស្តូទេ ។ ការផ្តាច់ផ្តួចចិត្តមូហ្ន៎យ៉ាស្តូរបស់ពួកគេនេះធ្វើឲ្យ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام ទ្រង់ព្រះពិរោធ ។ ផ្ទុយទៅវិញ ហ្ន៎ខ្លីស្រូវដែលពួកគេអះអាងថាគាត់បានឮមកពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នោះមិនមែនដូច្នោះទេ ។ សូមស្ស្រីនឹងព្រះ عليه السلام ដែលពុះបំបែកគ្រាប់ពូជ បានធ្វើឲ្យមនុស្សមានរូបរាង គាត់ដឹងជាក់ច្បាស់ថាគាត់និយាយកុហកទម្លាក់មកលើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ថាអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនដែលបានឮ ហ្ន៎ខ្លីស្រូវនោះពីខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ទេ ទោះបីដោយលាក់បាំងក្តី ដោយឥតលាក់លៀមក្តី ។"

اللَّهُمَّ الْعَنْ عُمَرَ وَ الْعَنْ مُعَاوِيَةَ بِصَدِّجِيهِمَا عَنْ سَبِيلِكَ وَ كَذِبِيهِمَا عَلَيَّ كِتَابِكَ وَ نَبِيِّكَ وَ اسْتِخْفَافِيهِمَا بِنَبِيِّكَ وَ كَذِبِيهِمَا عَلَيَّ وَ عَلَيَّ. (كتاب سليم ج ٢ ص ٧٣٦)

អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام អើយ ! សូមព្រះអង្គ عليه السلام ដាក់បណ្តាសាអ្នករូបនិងដាក់បណ្តាសាមូហ្ន៎យ៉ាស្តូព្រោះតែឃ្លាត ចេញព្រះមាតិកាព្រះអង្គ عليه السلام ព្រោះតែពួកគេនិយាយកុហកទម្លាក់ទៅលើព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام លើព្រះសាស្តា ព្រះអង្គ عليه السلام ព្រោះតែពួកគេនិយាយមើលងាយមើលថោកព្រះអង្គ عليه السلام និយាយកុហកទម្លាក់មកលើ ព្រះអង្គ عليه السلام និងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ។" (کتاب سليم بن قيس الهلالي) ២២ ហ្ន៎ខ្លីស្រូវ

5. អាយ៉ាស្តូត្រូវបំភ្លេច

٧٠١ أبو داود، عن رجل، عن أبي عبد الله عليه السلام: **إِنَّا أُعْطِينَاكَ يَا مُحَمَّدُ الْكَوثرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَأَمْحُرْ إِن شَاءَ رَبُّكَ عَمْرُوبَ بْنَ الْعَاصِ هُوَ الْأَبْرُ [١٠٨: ١-٣]** وذلك أن إبراهيم لما مات قال عمرو: أصبح محمداً أبتر لا عقب له، **﴿ فنزلت ﴾** هذه السورة عليه صلى الله عليه وآله.^٤

អាប៊ូ ដាវូដ [មានប្រសាសន៍] តមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានថា អាប៊ូ អ៊ាប៊ុន ឌុល ឡោះ ប្តី ម៉ាឡា មានវចនៈ ថា៖
 "[១០៨:១] ការពិតយើងបានប្រទានអាល់-កៅស្យាវឲ្យអ្នក **មូហាំម៉ាដ្យូស៊ីយ** ។ [១០៨:២] ដូច្នោះត្រូវអ្នកធ្វើ
 នមស្តារចំពោះព្រះម្ចាស់អ្នក ត្រូវអ្នកធ្វើពលិកម្ម ។ [១០៣:៣] ការពិត **អ៊ូប្រូ ប៊ីន អាល់-អាស៊ីប** សត្រូវ
 របស់អ្នក ជាបុគ្គលដាច់ពូជ ។ ពេលអ៊ីប្រូ ប៊ីន ឡោះ ចូលទិវង្គត អ៊ូប្រូ បានថា៖ "ព្រឹកនេះមូហាំម៉ាដ្យូស៊ីយ ទៅ
 ជា **អាល់-អាប៊ុន** ជាទណ្ឌកម្មរបស់គេ ។ គេបានដាក់សូរ៉ាត្រានេះមកឲ្យព្រះអង្គ ។"
 (الحاج النوري) فصل الخطاب (٧٠٩) ទំព័រ ៣៤៩-ទទួលបានមកពី អ៊ីបនូ សៃយ៉ារី (៧០១)

ពាក្យរាយ

-អ៊ីបរីហ្គីម عَلَيْهِ وَالصَّلَاةِ ព្រះរាជបុត្ររបស់វិស្វលុលឡោះហ្វី عَلَيْهِ وَالصَّلَاةِ [១០៨:៣] (ហ្វាខ្លីស្ទ ៤) 1..... ១៧

-អល់ឡោះហ្វី عَلَيْهِ وَالصَّلَاةِ តែងតាំង អាលី صَلَاةِ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالصَّلَاةِ ជាអ្នកស្នង (មើលហ្វាខ្លីស្ទ 10) 1 ៨

-របៀបស្នើឡាត្ត់, ហ្វាខ្លីស្ទ 1 ១២

-របៀបស្នើឡាត្ត់, ហ្វាខ្លីស្ទ 2 ១៣

-របៀបស្នើឡាត្ត់, ហ្វាខ្លីស្ទ 3 ១៣

-របៀបស្នើឡាត្ត់, ហ្វាខ្លីស្ទ 4 ១៣

-របៀបស្នើឡាត្ត់, ហ្វាខ្លីស្ទ 5 ១៤

-របៀបស្នើឡាត្ត់, ហ្វាខ្លីស្ទ 6 ១៤

-អ៊ុរ ប៊ីន អាល់-អុស្វ័រ និយាយបង្ហាច់វិស្វលុលឡោះហ្វី عَلَيْهِ وَالصَّلَاةِ (ហ្វា. 4) 1..... ១៦

-អ៊ុរ ប៊ីន អាល់-អុស្វ័រ និយាយបង្ហាច់អាមីរុល-មុមីនីន عَلَيْهِ وَالصَّلَاةِ (ហ្វា. 4) 1..... ១៦

-អាល់-អាប័តារ (មើលហ្វាខ្លីស្ទ 7) 1..... ៧

-អាល់-អាប័តារ គឺ អ៊ុរ ប៊ីន អាល់-អុស្វ័រ [១០៨:៣], មើលហ្វាខ្លីស្ទ 2 ១៥

-អ៊ុរ ប៊ីន អាល់-អុស្វ័រ លុបអាយ៉ាស្តុគ្វុអាន (មើលហ្វាខ្លីស្ទ 3) 1..... ១៦

-អាយ៉ាស្តុត្រូវបំភ្លៃ [១០៨:១០១] និង [១០៨:១០៣] (ហ្វា. 5) 1..... ១៨